

ПОСТАНОВЛЕНИЕ

КАРАР

№ 15

03.04.2023 ел

Татарстан Республикасы Нурлат муниципаль районы Бикүле авыл жирлеге территориясендә кулланылган терекөмөшле лампаларны беренчел жыю һәм вакытлыча урнаштыру урыннарын жыюны оештыру һәм билгеләү турында

«Россия Федерациясендә жирле үзидарә оештыруның гомуми принциплары турында» 06.10.2003 №131-ФЗ Федераль Законына, «Яктырткыч җайланмалар, электр лампалары өлешендә тиешенчә жыю, туплау, куллану, заарсызландыру, транспортлау һәм аларны урнаштыру гражданнарның тормышына, сәламәтлегенә, хайваннарга, үсемлекләргә һәм әйләнә-тирә мохиткә зыян китерергә мөмкин житештерү һәм куллану калдыклары белән эш итү кагыйдәләрен раслау турында» Россия Федерациисе Хөкүмәтенең 28.12.2020 № 2314 карары, "Россия Федерациисе Хөкүмәтенең норматив хокукий актларының һәм Россия Федерациисе Хөкүмәтенең норматив хокукий актларының аерым нигезләмәләренең үз кечләрен югалтуын тану турында, кулланучылар хокукларын яклау өлкәсендә федераль дәүләт күзәтчелеген гамәлгә ашырганда контроль буенча чаралар үткәргәндә үтәлергә тиешле мәжбүри таләпләр булган федераль башкарма хакимият органнарының норматив хокукий актларын гамәлдән чыгару хакында" 11.07.2020 № 1036 Россия Федерациисе Хөкүмәте карары һәм авыл жирлеге Уставына таянып, Бикүле авыл жирлеге Башкарма комитеты КАРАР БИРӘ:

1. Татарстан Республикасы Нурлат муниципаль районы Бикүле авыл жирлеге территориясендә кулланылган терегөмөшле лампалар жыюны оештыру тәртибен 1 нче күшымта нигезендә расларга.
2. Кулланылган терегөмөшле лампаларны беренчел жыю урыны итеп Татарстан Республикасы, Нурлат районы, Бикүле авылы, Школьная ур., 23 й. адресы буенча Бикүле авыл жирлеге башкарма комитеты бинасын билгеләргә.
3. Өлеге каарның 2 пунктында күрсәтелгән терегөмөшле лампаларны кулланучылар өчен эшкәртелгән терегөмөшле лампаларны жыю урынының эш графигын расларга-һәр айның соңғы дүшәмбесендә 09:00 сәгатьтән 12:00 сәгатькә кадәр дип билгеләргә.
4. Барлык милек формасындағы предприятияләр, оешмалар, учреждениеләр житәкчеләренә, терегөмөшле калдыклар белән эш итүче индивидуаль эшкуарларга әлеге каар нигезендә расланган тәртип буенча эш итәргә тәкъдим итәргә.
5. Өлеге каарның 2 пунктында күрсәтелгән кулланучылардан эшкәртелгән терегөмөшле лампаларны беренчел жыюны оештыру өчен жаваплы зат итеп авыл жирлегенең әйдәп баручы белгече Ф.К.Садыкованы билгеләргә.
6. 2нче күшымта буенча терегөмөшле лампаларны саклау, жыю һәм саклау буенча Инструкцияне расларга.
7. Авыл жирлеге халкына терегөмөшле лампаларны куркынычсыз жыю һәм саклауга тапшыру кагыйдәләре, терегөмөшле лампаларны беренчел жыю урыны, терегөмөшле лампаларны жыю урынының эш графигы турында мәгълүматны Торак пунктның

мәгълүмати стендларына, Интернетның мәгълүмати-телекоммуникация чөлтәрендә түбәндәге адрес буенча: <http://nurlat.tatarstan.ru>/урнаштыру юлы белән хәбәр итәргә.

8. Әлеге каар рәсми басылып чыккан көннән үз көченә керә hәм [httr://pravo.tatarstan.ru](http://pravo.tatarstan.ru) адресы буенча Татарстан Республикасы хокукий мәгълүматларының рәсми порталында, шулай ук Интернет мәгълүмат-телекоммуникация чөлтәрендә <http://nurlat.tatarstan.ru/Tatarstan> Республикасы муниципаль берәмлекләре порталында урнаштырылырга тиеш..

9. Әлеге каарның үтәлешен контрольдә тотуны үзәмдә калдырам.

Житәкче

А.М.Шакирова

Татарстан Республикасы Нурлат
муниципаль районы Бикүле авыл
җирлеге Башкарма комитетының
2023 елның 03 апрелендәге 15
номерлы карарына 1нче
кушымта

**Бикүле авыл җирлеге территориясендә кулланылган терегөмөшле лампалар
жыюны оештыру тәртибе**
1. Гомуми нигезләмәләр

1.1. Элеге тәртип үз составында терегөмөш һәм (яисә) аның тоташулары (терегөмөшле лампалар) булган, тиешенчә жыелмый торган, туплана торган, файдаланылмый торган, заарсызландырыла торган, транспортлана торган һәм урнаштырылмый торган, аларның гражданнарның тормышына, сәламәтлегенә, хайваннарга, үсемлекләргә һәм тирә-юнъдәгеләргә, әйләнә-тирә мохиткә зыян китерергә мөмкин житештерү һәм куллану калдыклары белән эш иту қагыйдәләрен билгели. Терегөмөшле лампаларны жыюны оештыру тәртибе (алга таба тәртип) гражданнарның сәламәтлегенә һәм терегөмөшле лампаларның әйләнә-тирә мохитенә тискәре йогынтысын булдырмау максатыннан эшләнгән.

1.2. Бу тәртип максатлары өчен түбәндәгә тәшенчәләр кулланыла:

"кулланылган терегөмөшле лампалар" - терегөмөшле калдыклар, терегөмөш белән тузырылган һәм терегөмөш күләме 0,01 проценттан ким булмаган, Куллану үзлекләрен югалткан товарлардан файдалану калдыклары булып тора (салкын катодлы люминесцент лампалар, тышкы электродлы люминесцент лампалар, люминесцент кече габаритлы лампалар, люминесцент торбалы лампалар, гомуми яктырту лампалары югары басымлы терегөмөш пар яктылыгы);

"терегөмөшле лампаларны кулланучылар" - терегөмөшле лампалар кулланган физик затлар юридик затлар яки шәхси эшкуарлар;

"терегөмөшле лампалар белән эш иту буенча оператор" (алга таба оператор) - I - IV куркынычлык класслы калдыкларны жыю, ташу, эшкәртү, утильләштерү, заарсызландыру, эшкәртелгән терегөмөшле лампаларны саклау, эшкәртү, эшкәртү, утильләштерү, заарсызландыру һәм урнаштыру эшчәнлеген гамәлгә ашыруга билгеләнгән тәртиптә алынган лицензия нигезендә башкаручы юридик зат һәм шәхси эшмәкәр;

"кулланылган терегөмөшле лампалар тупланган урын" - терегөмөшле лампаларны кулланучылар тарафыннан, аларны транспортлау, эшкәртү, утильләштерү, заарсызландыру, саклау өчен операторга тапшыру максатыннан, тупланган терегөмөшле лампалар туплау урыны;

"кулланылган терегөмөшле лампалар өчен максус төргәк" - аерым эшкәртелгән терегөмөшле лампаны жыю өчен кулланыла торган әйбер, ул тупланганда аның саклануын тәэмин итә;

"кулланылган терегөмөшле лампаларны транспортировкалау өчен пакетлар" - эшләнгән терегөмөшле лампаларны индивидуаль упаковкада жыю өчен кулланыла торган, аларны туплау, саклау, йөкләү-бушату эшләре һәм транспортлау вакытында саклауны тәэмин итүче төргәк төре;

"транспорт төргәкләренен герметиклыгы" - пакет тышчасының (корпусының), аның аерым элементларының һәм күшүлмаларының бу тышча белән бүләнгән мохит арасында газ яки сыеклык алмашуна комачаулау сәләте.

1.3. Тәртип «Житештерү һәм куллану калдыклары турында» 1998 елның 24 июнендәге 89-ФЗ номерлы, «Халыкның санитар-эпидемиологик иминлеге турында» 1999 елның 30 мартандагы 52-ФЗ номерлы, «Әйләнә-тирә мохитне саклау турында» 2002 елның 10 гыйнварындагы 7-ФЗ номерлы, «Россия Федерациясендә җирле үзидарәне оештыруның гомуми принциплары турында» 2003 елның 6 ноябрендәге 131-ФЗ номерлы Федераль законнар, Тәртип Россия Федерациясе Хөкүмәтенен 28.12.2020 № 2314 «Яктырткыч җайланмалар, электр лампалары өлешендә аларны тиешенчә жыю,

туплау, куллану, заарсызландыру, транспортлау һәм урнаштыру гражданнарың тормышына, сәламәтлегенә, хайваннарга, үсемлекләргә һәм әйләнә-тирә мохиткә зыян китерергә мөмкин житештерү һәм куллану калдыклары белән эш итү кагыйдәләрен раслау турында", 01.10.2013 860 номерлы "яктырту жайламалары, электр лампалары яғыннан житештерү, тиешенчә жыю, туплау, куллану, заарсызландыру, транспортлау һәм урнаштыру гражданнарың тормышына, сәламәтлегенә, хайваннарга, үсемлекләргә һәм әйләнә-тирә мохиткә зыян китерергә мөмкин һәм куллану калдыклары белән эш итү кагыйдәләренә кертелә торган үзгәрешләр", нигезендә эшләнгән.

1.4. Терегемәшле лампаларны кулланучылар, терегемәшле лампаларны туплаучы физик затлардан тыш, терегемәшле лампаларны куркынычсыз туплауны тәэммин итү һәм аларны операторга тапшыру өчен жаваплы затларны билгелиләр.

1.5. Әлеге Тәртипнең нигезләмәләре оештыру-хокукий формаларына һәм милек формаларына карамастан, авыл жирлеге территориясендә үз эшчәнлекләрен алып баручы, I - IV куркынычлык класслы калдыкларны жыю, куллану, заарсызландыру, транспортлау, урнаштыру эшчәнлеген гамәлгә ашыруга лицензиясе булмаган шәхси эшмәкәрләр, авыл жирлеге территориясендә яшәүче физик затлар тарафыннан үтәләргә тиеш.

2. Кулланылган терегемәшле лампаларны жыюны оештыру

2.1. Тәртип буенча жыюга терегемәш белән тутырылган (терегемәш-кварц, люминесцент ламалар) һәм терегемәш микъдары 0,01 проценттан ким булмаган, "терегемәшле лампалар" файдаланудан чыгарылган һәм утильләштерелергә тиешле электр лампалары керә.

2.2. Терегемәш белән тутырылган электр лампаларын һәм яктырту жайламаларын эксплуатацияләүче юридик затлар һәм шәхси эшмәкәрләр терегемәшле лампаларны дайми исәпкә алырга тиеш.

2.3. II-V куркыныч класслы калдыкларны жыю, куллану, заарсызландыру, транспортлау, урнаштыру буенча эшчәнлек алып баруга лицензияләре булмаган юридик затлар яки шәхси эшмәкәрләр үзләре эшкәртелгән терегемәшле лампалар туплауны гамәлгә ашыралар, эшкәртелгән терегемәшле лампалар белән эш итү буенча оператор белән тиешле килешүләр төзиләр (алга таба - оператор), II-V куркыныч класслы калдыкларны жыю, ташу, эшкәртү, утильләштерү, заарсызландыру, эшкәртелгән терегемәшле лампаларны саклау, транспортлау, эшкәртү, утильләштерү, заарсызландыру һәм урнаштыру буенча эшчәнлекне гамәлгә ашыруга лицензия нигезендә эшчәнлек алып бара.

2.4. Бикүле авыл жирлеге башкарма комитеты торак йортларда милекчеләр, яллаучылар, биналардан файдаланучылар булган физик затлардан кулланылган терегемәшле лампаларны жыюны һәм урнаштыруны тәэммин итә.

2.5. Зыян күрмәгән терегемәшле лампаларны туплау мондый товарларны эксплуатацияләү кагыйдәләрендә күрсәтелгән терегемәшле лампалар житештерүче тарафыннан каралган куркынычсызлык таләпләренә туры китереп башкарыла. Зыян күрмәгән терегемәшле лампаларны туплау индивидуаль һәм транспорт пакетларында башкарыла, алар кулланылган терегемәшле лампаларның саклануын тәэммин итә. Мондый лампаларга зыян китерү мөмкинлеген булдырмау максатыннан терегемәшле лампалар туплау өчен яңа лампалардан пакетлар кулланырга рәхсәт ителә.

2.6. Зыян күргән терегемәшле лампаларны туплау әйләнә-тирә мохитне пычратуны һәм кешенең тормышына һәм сәламәтлегенә зыян китерүне булдырмаучы герметик транспорт пакетларында башкарыла.

Терегемәшле лампалар башка калдыклардан аерым туплана. Зыян күргән һәм зыян күрмәгән терегемәшле лампаларны бергә туплау рәхсәт ителми.

2.7. Терегемәшле лампаларны саклау махсус бу максатлар өчен бүләп бирелгән, химик агрессив матдәләрдән, атмосфера явым-төшемнәреннән, жир өстендәгә һәм жир асты суларыннан саклана торган бүлмәдә, савытларга зыян кильмәүче урыннарда башкарыла.

2.8. Терегемәшле лампалар туплану урыны парлар һәм (яки) терегемәш калдыклары белән пычранган очракта, туплану урыннарын оештырган Кеше калдыклар белән эш итү

буенча хезмәтләр күрсәту турында килешү нигезендә операторны жәлеп итеп, терегөмөшле лампалар калдыкларын заарсызландыру буенча эшләр башкаруны тәэммин итәргә тиеш.

2.9. Эшләнгән терегөмөшле лампаларны транспортлау Оператор тарафыннан "җитештерү һәм куллану калдыклары турында" Федераль законның 16 статьясы таләпләренә ярашлы рәвештә башкарыла. Кулланучылар тарафыннан эшкәртелгән терегөмөшле лампаларны терегөмөшле лампалар астында шундый ук зурлыктагы, куренеп торган зыян күрмәгән, яки аларны ташу вакытында саклауны тәэммин итүче башка герметик транспорт пакетларыннан индивидуаль һәм транспорт пакетларында туплау урынына кадәр ташу рәхсәт ителә.

2.10. Зыян күргән терегөмөшле лампаларны ташу өчен герметик савыт кулланыла, ул әйләнә-тирә мохитне пычрату мөмкинлеген һәм кешенең тормышына һәм сәламәтлегенә зыян китерүне булдырмаска ярдәм итә. Зыян күргән терегөмөшле лампаларны транспортлау Оператор тарафыннан башкарыла.

2.11. Кулланучылардан терегөмөшле лампаларны жыюны Терегөмөшле лампалар тупланган урыннарда операторлар башкара, алар турында мәгълүмат Татарстан Республикасы калдыклары белән эш итүнен территориаль схемасында чагылдырылган.

2.12. Терегөмөшле лампаларны утильләштерү һәм заарсызландыру Россия Федерациисе законнары таләпләренә ярашлы рәвештә, шулай ук иң яхши технологияләр буенча мәгълүмати-техник белешмәлекләрне исәпкә алып башкарыла.

2.13. Терегөмөшле лампаларны жыю, транспортлау, эшкәртү, утильләштерү, заарсызландыру, саклау белән шөгыльләнүче операторлар "җитештерү һәм куллану калдыклары турында" Федераль законның 19 статьясында билгеләнгән тәртиптә кабул итәлгән, транспортланган, эшкәртелгән, утильләштерелгән, заарсызландырылган калдыкларны исәпкә ала.

2.14. Кулланылган терегөмөшле лампаларны күмү тыела.

3. Халыкка мәгълүмат бирү

3.1. Терегөмөшле лампаларны жыю тәртибе турында авыл жирлеге администрациясе, терегөмөшле лампалар белән эш итү буенча оператор хәбәр итә.

3.2. Терегөмөшле лампаларны жыю тәртибе турында мәгълүмат Егорки авыл жирлегенең рәсми сайтында Интернет чөлтәрендә, терегөмөшле лампаларны сату урыннарында, терегөмөшле лампалар белән эш итү буенча оператор урнашкан урында урнаштырыла.

3.4. Тубәндәгә мәгълүмат урнаштырылырга тиеш:

- кулланылган терегөмөшле лампаларны жыюны оештыру тәртибе;
- кулланылган терегөмөшле лампаларны кабул итү урыннары һәм шартлары.

3.5. Халык, предприятие, оешма житәкчеләренең терегөмөшле лампаларны беренчел жыю һәм урнаштыру урынын билгеләүне оештыру буенча мөрәжәгатьләре Бикуле авыл жирлеге башкарма комитеты тарафыннан кабул итәлә.

4. Кулланылган терегөмөшле лампалар белән эш итү кагыйдәләрен бозган өчен җаваплылык

4.1. Терегөмөшле лампалар белән эш итү өлкәсендәге таләпләрнең үтәлешен контролльдә тоту авыл жирлеге территориясендә урнашкан милек формаларына карамастан, хужалык һәм башка эшчәнлек объектларында калдыклар белән эш итү өлкәсендәге дәүләт контроле органнары тарафыннан башкарыла.

4.2. Терегөмөшле лампалар белән эш итү кагыйдәләрен бозган өчен кулланучылар гамәлдәге закон нигезендә җаваплы.

Татарстан Республикасы Нурлат
муниципаль районы Бикүле авыл
җирлеге Башкарма комитетының
2023 елның 03 апрелендәге 15
номерлы каарына 2нче
кушымта

Терегөмөшле лампаларны җыю, урнаштыру, исәпкә алу һәм тапшыру буенча Инструкция.

1. Гомуми нигезләмәләр

- 1 куркыныч класс калдыклары (бик куркыныч) – эшләми торган терегөмөшле лампалар (алга таба ОТЛ) җыярга һәм демеркуризациягә җибәрергә тиеш.
2. Терекөмешле лампалар (РТJ1) - ДРЛ, ЛБ, лд, L18/20 һәм F18/W54 (Русиядә житештерелмәгән) һәм оешма биналарында яктырту өчен кулланыла торган башка лампалар.
3. Эшләми торган терегөмөшле лампалар - эшкәртелгән яки яраксызга әйләнгән ОРТЛ.

2. Терегөмөшле лампаларны урнаштыру шартлары.

1. ОРТЛны алыштырганда һәм җыюда төп шарт герметиклыкны саклау.
2. ОРТЛны җыюны гадәти чүп чардан аерым башкарырга кирәк.
3. Лампаның һәр төре өчен аерым төргәк каралган булырга тиеш, ул имзаланырга тиеш (лампаларның төрен, маркасын, озынлыгын, диаметрын, максималь санын күрсәтергә). Кулланылган терегөмөш лампалары тәшмәсен өчен ябыштыруучы тасма белән төрергә рәхсәт итөлә.
4. ОРТЛ төягәннән соң, аларны 130 см x 30 см x 25 см зурлыктагы агачтан ясалган аерым ябык тартмага җыярга кирәк, ул қызыл төскә буялган һәм "Эшләми торган терегөмөш лампалар»дип язылган булырга тиеш.
5. ОРТЛны саклау өчен билгеләнгән бина химик агрессив мохитләрдән, атмосфера явым-төшемнәреннән, жир асты суларыннан сакланырга тиеш. Бүлмә ишекләре нык ябылышында тиеш.
6. Ватылган лампалар шунда ук, вакыйгадан соң, полиэтилен капчыкларга җыелырга, тығыз бәйләнергә һәм тығыз картон яки фанер тартмаларга урнаштырылырга тиеш. Жимерелгән лампаларны җыю һәм төрү буенча эшләрне сұлыш органнының индивидуаль саклау чарапарын кулланып башкарырга. Жимерелгән лампаларга ирекле формадагы акт төзелә, анда ватылган лампаларның тибы, аларның саны, вакыйга датасы, вакыйга урыны күрсәтелә.

3. Кулланылган терегөмөшле лампаларны исәпкә алу.

1. Исәпкә алу маҳсус журналда алып барыла, анда терегөмөшле лампаларның һәм ОРТJ1 күчереп йөртү языла
2. Журнал битләре номерланырга, тегелгән һәм беркетелгән булырга тиеш.
3. Хисап журналы җаваплы кеше белән тутырылырга тиеш. Килгән бөтен һәм эшкәртелгән лампалар турында мәгълүмат кертелә. Лампаларның маркасы, саны, кабул итү датасы һәм лампаларны тапшыруучы кеше күрсәтелергә тиеш.

4. Эшләнгән терегөмөшле лампаларны утильләштерү предприятиеләренә

тапшыру тәртибе

4. Терегөмөшле лампалар туплануга карап, терегөмөш калдыкларын утильләштерү (демеркуризацияләү) өчен маҳсус оешмага тапшырыла.